

Novi governer obljublja znižanje državnih stroškov

COLUMBUS, 13. jan.—Danes je prevzel governerski urad republikanec Thomas J. Herbert, ki je po zaprisegi imel govor, v katerem je dejal, da je preostanek v znesku 160 milijonov dolarjev, ki se nahaja v državnih blagajni, pretiran in nezaželjen, in da bo delal na to, da se omeji in številno uslužbencev, katerih ima država danes 25.000, in da se bo pod njegovo upravo prakticirala stroga ekonomija.

Odstopli gov. Lausche je ob izročitvi svojega urada rekel, da smatra za velik privilegij, ker živi v deželi, kjer se vladne spremembe vršijo mirno in brez prelivanja krvi ter izrazil nado, da bo novi governer imel vso podporo ljudstva.

Gov. Herbert je 52 let star in doma iz Clevelanda. Svoj čas je stanoval na isti cesti (na E. 100 St.) kot Lausche in sta bila takorekore sosedja. Je že več let vdovec in ima dva sina in eno omoženo hčer, ki bo vodila gospodinjstvo v governerski rezidenca.

Republikanci so povratek k oblasti pri državni vladi proslavili na zelo bučen način s paradami in godbo. Samo iz Clevelanda jih je bilo navzočih več tisoč.

Z delničarske seje slovenske posojilnice

Snoči se je vršila letna delničarska seja slovenske posojilnice St. Clair Savings and Loan Co., v lastnih modernih prostorih bančnega poslojpa na 6235 St. Clair Ave.

Poročilo predsednika družbe Mr. Joseph Plevnika, o napredku institucije v minulem letu, je bilo sprejeto z navdušenjem od strani delničarjev.

Iz poročila tajnika posojilnice, Mr. Paul J. Schnellerja, je bilo razvidno, da se je premoženje povečalo za več kot za en milijon dolarjev in da rezerva znaša \$76.000, ter da je s tem družba dosegla nov višek tako v premoženju kot v rezervi. Skupno premoženje posojilnice sedaj znaša \$6.100.000. Mr. Schneller je tudi poročal, da se je izplačalo v minulem letu po dva odstotka obresti na hranilne vloge, katerih je sedaj za okrog \$4.700.000.

Pri volitvah odbornikov in direktorjev, ki so sledile dnevne-mu redu, so bili ponovno izvoljeni sledeči: Predsednik Joseph Plevnik, podpredsednik F. J. Kern, M. D., tajnik in blagajnik Paul J. Schneller, odvetnik Joseph T. Bergeron in direktorja Leopold Kushlan in Joseph Smrekar.

ISČE BRATA

Mr. Leopold Ladiha iz 1336 E. 55 St. je prejel pismo od Toneta Gričarja, ki bi rad zvedel za naslov svojega brata Dolf Gričarja, doma iz Starega trga pri Trebnjem. Svoječasno je bil v Clevelandu. Če sam to čita ali pa če kdo ve za njegov naslov, je prošnja, da sporoči na naslov Mr. Ladiha.

DRAM. DRUŠTVO "IVAN CANKAR"

Jutri večer ož osmih se vrši redna seja dram. društva Ivan Cankar na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Prosi se članstvo, da se udeležijo polnoštevilno.

Kako je Franc Gabrovšek gospodaril pri Zadrudni zvezi

Piše Mirko G. Kuhel, tajnika SANSa

III.

Iz "Nove zadruge," glasila ljudskega zadrudništva v Sloveniji, posnemamo naslednja nadaljna opisovanja bivših voditeljev zadrudništva v Sloveniji in njihovega nepoštenega poslovanja z denarjem, ki so ga kmetje in delavci tako težko prihranili. Kot smo že večkrat omenili, je bil vse do par dni pred navalom Hitlerja in Mussolinija na Jugoslavijo ravnatelj Zadrudne zveze v Ljubljani kaplan Franc Gabrovšek. Kot ravnatelju mu je bil znan položaj pri vseh pridruženih krajevnih hranilnicah in posojilnicah in imel je tudi popolno kontrolo nad zvezinimi nadzorniki ali revizorji, ki so odkrili nesteto "nerednosti" in "neopravičenih posojil." Gospod ravnatelj pa ni hotel teh nerednosti obešati na veliki zvon, kakor je sam izjavil, temveč je nepoštenjakoviče z besedo in denarjem podprl, samo da bi se zadeve natihoma izravnale.

Franc Gabrovšek je zadnje čase kaplanoval pri fari sv. Vida v Clevelandu, sliši pa se govorica, da je sedaj zaposlen pri slovenski banki. Njegove izkušnje pri Zadrudni zvezi — v slučaju, da so omenjene govorice resnične — pač odpirajo novo polje za podjetnega gospoda, ki je leta 1938 razpolagal z zneskom 63.000.000 dinarjev, prejetega v obliki obligacijskega posojila od jugoslovanske vlade v Beogradu. Toda o tem posojilu več kasneje.

V Bohinjski Srednji vasi je Anton Golf oškodoval tamošnjo Hranilnico in posojilnico za preko 460.000 dinarjev. Župnik Golf je vodil zadrudne posle povsem v smeri privatnega podjetja in je služila zadruga le za naslov firme. Pravila in namen zadrude je kratkoma preziral. V zapisniku z dne 20. septembra leta 1940, ki ga je Golf napravil kot opravičilo za svoje poslovne,

(Dalje na 2. strani)

Ozadje zarote na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 3. januarja. (O.N.A.) — Visok madžarski uradnik je danes povedal vašemu korespondentu, da so ameriške in britanske oblasti "dajale potuho" vojaškim, političnim in cerkvenim dostojanstvenikom, ki so bili nedavno pozaprti radi zarote, katero so kovali proti sedanjim madžarski vladi.

V uradnem komuniqueju o teh aretacijah in na sodni obravnavi, ki bo sledila, se bo skrivala ta obtožba pod nedolžnimi izrazi kot na primer, da so bili obtoženci "v zvezi z nekimi zunanjimi silami", ali nekaj sličnega.

Povsem jasno je, da je to šele začetek in nikakor še ne konec borbe za prevladujoči vpliv na Madžarskem. Ob novem letu, ki naj bi bilo priča odhodu ruskih čet iz Madžarske, je protikomunistični del madžarske javnosti v veselim pričakovanju mislil na dan, ki bi vpliv sedanjega vladnega zmanjšal — toda vlada je udarila prva. Nobenega dvoma ne more biti o tem, da bo izkoristila ta dogodek v smislu propagande proti reakciji, o kateri bo trdila, da je še vedno preveč mogočna in aktivna.

Navzile uradnim demantijem, je bilo neovrgljivo dognano, da so nekateri izmed aretiranih vojaških osebnosti nameravale organizirati gerilske boje na Čehoslovaskem, med tamošnjo mačžarsko manjšino. Vlada to dejstvo skrbno prikriva, ker se boji, da stvar ne bi poslabšala že sedaj skrajno napetih odnosov med čehoslovasko in madžarsko vlado.

VILE ROJENICE

Prošli petek so se vile rojenice zglasile pri Mr. in Mrs. Frank Smole, ki vodita gostilno na 6112 Glass Ave., in jima pustile v spomin krepkega fantka, ki bo delal družbo svoji sestrici. Mlada mamica, katere dekliško ime je bilo Helen Oblak, je hči poznane selice Mr. Johna Oblaka iz 1146 E. 61 St. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici. Cestitamo!

PONESREČEN PRI DELU

Včeraj zjutraj okrog 10. ure se je ponesrečil pri delu v Patterson Leitch Co. na E. 69 St. rojak John Marolt, stanujoč na 12315 Locke Ave. Nanj se je vrnilo več tonov težko železje, ki mu je zadalo težke poškodbe na hrbtenici. Odpeljan je bil z Grdinovo ambulanco najprvo v Factory bolnišnico, pozneje pa v Fairview bolnišnico.

MLADI ZAMOREC MORA TAKOREKOČ DVAKRAT UMRETI

WASHINGTON, 13. dec. Najšja zvezna sodnija je danes odločila, da mora 17-letni zamorec Willie Francis iz Louisiane iznova v električni stol, dasiravno se je p.rva eksekucija pred par meseci vsled pokvarjene električne napeljave izjalovila.

Člani sodišča so napravili tozadeven sklep s 5 glasovi proti 4. Sodnik Harold H. Burton iz Clevelanda je glasoval za manjšino, ki je zavzemala stališče, da država na smrt obsojenega črnca nima pravice drugič poslati v električni stol.

Mladotnika obso- jena na kazni usmrčenja

JACKSON, Miss., 13. jan. — Veliko število prošelj za pomilostitev dveh mladotnikov, je bilo naslovljenih na governerja Fielding L. Wrighta.

Mladenica James Lewis in Charles "Trudell" sta bila obsojena na kazni smrti zaradi umora trgovca Harry McKeya. Oba sta črnca.

V prošnjah za pomilostitev je poudarjeno, da sta mladenica stara eden 13 drugi pa 14 let. Na to je governer odgovoril, da neres, "ker da sta vsak za eno leto starejša."

Governer Wright je napadel vse tiste, ki so naslovlili prošnje za pomilostitev z besedami, naj "perejo svojo lastno umazano perilo." Odvetnik, ki je branil dva mlada črnca je izjavil, da bo apeliral na najvišje sodišče, ter da obdoženim ni bila dana pravična obravnava.

Governer Wright je v svoji izjavi omenil, da sta "črnca priznala umor in da se zavedata svojega zločina."

Judje širijo grozilne letake v Benetkah in Rimu

RIM, 10. jan.—Bombe, ki so vsebovale letake judovske organizacije Irgun Zvai Leumi, so eksplodirale v Benetkah in Rimu.

Iz italijanskega ministrstva za zunanje zadeve poročajo v zvezi s tem, da je ministrstvo dobilo svarilna opozorila od te judovske organizacije, da bodo podvezeti teroristični koraki, v kolikor italijanska vlada ne posreduje pri angleški vladi za takojšnjo ureditev judovskega vprašanja v Palestini.

V letakih, ki so se nahajali v bombah, je med ostalim rečeno: "Predstraža palestinske armade v vaši zemlji vam želi vse najboljše v imenu judovskih borcev v Palestini."

INDO-KITAJCI PROSILI ZA KONČANJE BORBE

PARIS, 10. jan.—Predsednik upornih Indo-Kitajcev, Ho Chi Minh, je podal izjavo, da je zaprosil za končanje borb v Indokini. Naslovil je tozadevni apel za mir na francoskega premierja Leona Bluma in na francoskega ministra za kolonije, Mauricea Mouteta.

V svoji izjavi je voditelj uporne indo-kitajske republike Viet Nam rekel, da Moutet odhaja v Francijo z enostranskim poročilom o položaju v Indo-kini, ker ni imel nobenih sestankov z voditelji Viet Nama.

Veliki Britaniji preti splošna delavska stavka

DE GASPERIJA ČAKA KRIZA PO VRNITVI IZ ZEDINJENIH DRŽAV

RIM, 13. jan.—Politični opazovalci so mišljenja, da bo zaradi razkola v socialistični stranki Italije prišlo do spremembe, odnosno reorganizacije vlade, ko se italijanski premier de Gasperi vrne iz Zedinjenih držav.

Voditelj komunistične stranke Palmiro Togliatti je podal v zvezi s tem izjavo, da bi bilo boljše, da ne pride do krize, ter da je sigurno, da bo moralo po povrnitvi premierja de Gasperi priiti do bolj natančnega pojasnjenja vladnega programa.

Togliatti je rekel: "Vlada mora posvetiti največjo pozornost obrambi republike in demokracije."

Opozicija zahteva, da grški premier položi ostavko

ATENA, 13. jan.—Sophocles Venizelos, ki vodi opozicijo proti sedanjim grški vladi, je podal izjavo, v kateri je zahteval, da sedanji premier Constantin Tsaldaris poda ostavko na položaju, ki ga ima v vladi. Venizelos je imel konferenco s Tsaldarisom in je istemu povedal, da se mora sedanja vlada takoj spremiti in ustanoviti koalicijska vlada.

S sedanjim predsednikom Tsaldarisom na zadovoljna niti njegova lastna stranka popularcev, posebno odkar se je Tsaldaris povrnil iz Zedinjenih držav ter podal poročilo o svoji "zmagi."

Ta "zmaga" tiči v tem, da je organizacija Združenih narodov odločila poslati komisijo v Grčijo, ki bo vodila preiskavo glede mejnih incidentov. Ta komisija na grškem ozemlju bi verjetno mogla priti do povsem drugih zaključkov "glede mejnih incidentov," kot si želi monarhistična klika.

Nov grob

KATARINA SKORJANC

Včeraj zjutraj ob 7:30 uri je po tri in pol mesečni bolezni premnila poznana Katarina Skorjanc, bivajoča v Indianapolisu, Ind. Stara je bila 54 let in je bila doma iz Štebernja pri Gorici na Primorskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 33 leti. Bila je članica društva France Prešeren št. 43 SNPJ. Pokojnica zapušta moža Steve, doma od istotam, tri sinove: Steve, Cvetko in Luisa ter sestro Mrs. Pelino Kanovec, v stari domovini pa zapušta očeta in eno sestro. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 2. uri popoldne. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

POGREB J. WIDITZA

Pogreb pokojnega Jacoba Widitza se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 uri iz Želetovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Petra ob 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

Warren, O. — Dne 31. decembra je umrla v bolnišnici Mary Gams, stara 69 let, doma od Radovljice, Gorenjsko, v Ameriki 45 let, članica SNPJ. Tukaj zapušta moža, pet hčera, devet vnukov in vnukinj.

Raba vojaštva proti stavkujočim voznikom razplamtela delavske unije

LONDON, 13. jan.—Angleško ministrstvo dela je pozvalo na posvetovanja delodajalce in predstavnike delavskih unij, da se odvrne nevarnost splošne stavke, ki je povzročena ko so vozniki tovornih avtov, podprti z delavci živeznega tržišča, odšli na stavko.

Okrog sedem tisoč delavcev, nosačev, prodajalcev in navadnih delavcev je napovedalo stavko iz "simpatije," ko je vlada odredila, da vojaške čete zavzamejo mesto 21.000 voznikov tovornih avtov, ki stavkajo že od preteklega tedna.

Vozniška stavka preti Londonu z lakoto

Okrog 10 milijonov prebivalcev Londona je prizadetih s to stavko in čuti se že pomanjkanje mesa.

Poslana je bila tudi kraljeva garda, da nadomesti stavkarje in prenaša v tovorne avte meso za londonsko prebivalstvo.

Pričakuje se, da se bodo v teku dneva pridružili stavkarjem tudi delavci, ki so uposleni pri obskrbi Londona z zelenjavo. Dalje obstoja možnost, da bodo zastavkali vozniki "busov," podzemskih železnic, itd.

Vozniki tovornih avtov zahtevajo 40-urni delovni teden, nadčasno plačo za več kot osem ur na dan in druge ugodnosti. Do sedaj so zaslužili okrog \$20 tedensko.

Delavci Smithfield Marketa so naslovlili apel za splošno stavko, ter odbili apel, da ostanejo na delu, medtem ko vladne čete vršijo delo, rekoč, da ne morejo sprejeti vloge stavkofomcev proti voznikom tovornih avtov.

DUHOVNIK JE DOBIL OKO USMRČE- NEGA ZLOČINCA

RENO, Nev., 13. jan. — Nek mladi katoliški duhovnik, ki je v otroških letih izgubil eno oko, je zaprosil, da se mu podari oko kakšnega zločinca, ki je bil obsojen na smrt.

Njegovi prošnji so ugodili in danes se duhovnik Edmund Boyle, star 31 let, nahaja v bolnišnici, kjer mu je v soboto zvečer kirurg presadil oko Paula Maynardo Skauga, ki je bil usmrčen v petek.

Drugo oko usmrčenega zločinca je kirurg Dr. S. T. Clarke presadil pazniku zapora Bert Deady, kateremu je usmrčeni zločinec v svoji oporoki zapustil oba očesa. Toda ker je Deady potreboval samo eno oko, je drugo dobil imenovani duhovnik.

NOVOLETNO DARILCE

Na starega leta večer so se vile rojenice zglasile pri Mr. in Mrs. Joe Yoder, v Willoughby, O., in jima pustile v novoletno darilo zalo hčericico, Mlada mamica je hči poznane družine Joe Sabec iz Strabane, Pa., ter je mnogo let živela pri družini Mr. in Mrs. J. Sore na Lucknow Ave. Mati in hčerka se dobro počutita v Huron Rd. bolnišnici. Cestitamo!

Indianapolis, Ind. — Tukaj je umrl Anton Struna, star 86 let, doma od Stične na Dolenjskem in v Ameriki 46 let. Bil je član in soustanovitelj društva št. 45 ABZ. Zapušta enega sina v Jolietu in enega v Ljubljani.

Uporni socialist v Italiji je podal ostavko

RIM, 13. jan.—Giuseppe Saragat, ki vodi "uporno" desno krilo italijanskih socialistov, je podal ostavko kot predsednik ustavodajne skupščine.

Saragat je o svoji odločitvi obvestil Enrica de Nicola, začasnega predsednika Italije.

Kot je bilo že poročano, je Saragat na viharni konvenciji socialistične stranke zapustil dvorano, ter povzročil razkol v socialistični stranki. Osnoval je svojo lastno socialistično stranko, toda do sedaj še ni podal formalne razloge za svojo ostavko.

Japonci so jedli človeško meso

TOKIO, 13. jan. — Na obravnavi proti japonskim vojnim zločincem so predloženi dokazi, ki pričajo, da so japonski vojaki na pacifičnem otočju jedli meso ameriških vojnih ujetnikov.

Isto tako je bilo dokazano, da so japonski aviatiki namenoma bombardirali ameriške bolniške ladje in da so te in ostale zločince vršili v soglasju z ukazom, ki so ga dobili od višjih.

Dokumenti pričajo, da so japonski vojaki leta 1945 dobili ukaz, naj se borijo do smrti na pacifičnem otočju. Dobili so tudi ukaz, naj varčujejo z zalagami hrane ter jedo "meso sovražnikov".

Lauschetu so podarili avtomobil

Politični in osebni prijatelj bivšega gov. Lauscheta so mu za odhod iz governerske urada podarili nov Pontiac avtomobil na šest cilindrov, ki se je v nedeljo nenadoma "znašel" pred njegovim novim domom v Clevelandu. Ko je njegova soproga šla odpret vrata avtomobila, je v ozadju našla električnega čistilca in zbirko kuhinjskih pripomočkov, kar je bilo darilo zanjo.

V imenuku darovalce je kakih 30 oseb, med katerimi sta filmska in radijska zvezdnika Bob Hope in Bing Crosby, dalje predsednik White Motor Co., Robert F. Black, župan Thomas A. Burke, in ze več drugih znanih osebnosti. Za nabavo darila so prispevali tudi trije Slovenci, in sicer John E. Lokar, Anton Skufca in James Debevec.

Lausche in soproga sta se nastanila v novem velikem apartment poslojpu na E. 30 St. med Euclid in Chester Ave.

PROG. SLOVENKE ŠT. 2

Članice krožka št. 2 Progressivnih Slovenk se prijazno vabi na redno sejo jutri večer ob osmih v navadnih prostorih S. N. Doma na St. Clair Ave.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO. 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO HENDERSON 5311-12

Subscription rates table with columns for 'By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town', 'By Mail in Cleveland, Canada and Mexico', and 'For Europe, South America and Other Foreign Countries'. Includes rates for one, half, and three months.

FEDERALNA VLADA IN CIVILNE SVOBOŠČINE

Človeške pravice in svoboščine Američanov so pod zaščito državnih in federalnih oblasti oziroma zakonov. Ta dvojna odgovornost pa pogosto povzroča zmedo.

Izjava civilnih svoboščin in pravic, ter prvih deset dodatkov k naši Ustavi nam seveda zagotavlja naše civilne svoboščine. Prvotni namen omenjene izjave pa je bil, da se zvezni vladi prepreči, da bi se vmešavala v tozadevne pravice ljudstva.

V dobi ustanoviteljev ameriške konstitucije, katera vključuje nekatere klavzule, ki se nanašajo na civilne svoboščine, ni bilo posebne bojzani glede kršenja civilnih svoboščin v novi deželi.

To je bilo izvedeno potom 14. dodatka k Ustavi, ki je bil sprejet leta 1868, ki je dal našim ameriškim državljanom, do katerega kot sužnji prej niso bili upravičeni.

Kongres je v podporo omenjenih dveh dodatkov sprejel skrbno sestavljene postavbe, po katerih so zapadli kazni vsi državni uradniki kot tudi posamezne osebe, ki bi kršile določbe teh amendmentov.

Kako je Franc Gabrovšek gospodaril pri Zadrugi zvezi

(Nadaljevanje s 1. strani) nje, priznava, da je vodil dvojnokrajno vodstvo in sicer enega — "na pamet", drugega pa v knjigah, in to zaradi davkovej. Bil je mnenja, da je bolj pošteno spraviti dobiček v svoj žep, ker pa plačati državi njen delež. Do tega priznanja je namreč uporabljal vsakeletni dobiček

zadruga, ki je znašal vsekakor nad 100,000 din., v nezadrugo svrhu. Tako je ostalo za zadrugarje leta 1937 komaj 184 din. dobička, v naslednjih letih pa okrog 2,000 din.

V "Informativnem poročilu" z dne 18. avgusta 1929 piše revizor o bežnem pregledu Hranilnice in posojilnice v Sv. Juriju ob Ščavnici: "Ob reviziji se je zgodil neprijeten incident in sicer ta, da je neka stranka izročila tamošnjemu župniku Stuhcu hranilno knjžico v znesku okrog 50,000, ki ga je pa navedeni dvignil iz posojilnice pri sv. Juriju in ga prenesel v Gornjo Radgono, pa ne za račun stranke, ampak je (Stubec) poravnal z njim neki dolg. Stvar je zbudila precej šundra."

V Mirni peči sta kaplan in poslovodkinja zadruga prodajalne Kmetijskega društva kupila hišo, v kateri je bila nastanjena prodajalna. Svoj prispevek za hišo je vzel iz blaginje Kmetijskega društva, tega pa nikamor ni vknjižil, kajti smatral je Kmetijsko društvo za lastnico tudi njegovega dela hiše, toda le iz gotovih virov je dal prepisati na sebe. Priznal je da mu ni bilo mogoče voditi dnevnika o blaginjskih poslih, ker je z zadruginimi sredstvi financiral orlovski tabor, pa je ves denar zamešal in ga ni mogel v kratkem času vsega izločiti in vknjižiti.

Dasi je omenjena "nerodnost" v Mirni peči bila razkrita že leta 1927, ko Gabrovšek še ni bil ravnatelj Zadruga zveze, je imel vseeno s stvarjo za opraviti, kakor spričuje naslednje pismo, ki ga je 4. novembra 1932 pisal kaplanu Jožefu Pojtu, ki se je takrat nahajal v St. Vidu pri Ljubljani. Kaplan Poje je svoječasno vodil Kmetijsko društvo v Mirni peči. Pisal je dobesedno:

"Ljubljana, 4. 11. 1932. Prečastiti g. Jožef Poje, kaplan St. Vid nad Ljubljano. Prosim Te lepo, še enkrat poročaj, kakor in kako je sedaj s Kmetijskim društvom v Mirni peči. Mi bomo morali radi ali neradi izvršiti tamojši revizijo. Za slučaja kakih sitnosti Te prosim, da ne delaš mene odgovornega. Pozdrav! Gabrovšek."

Tako je Zadruga zveza, ko revizijska oblast, izrabljala svoj položaj, kadar je šlo za interese in prestiž ožjega, takrat vladajočega političnega kroga. Ker je ravnatelj Gabrovšek slutil nerodnosti pri Kmetijskem društvu v Mirni peči je prizadetega za poslovanje odgovornega kaplana Pojeta obvestil, da bo morala revizijska oblast "rada al' nerada" revizijo izvršiti in mu priporočil, da naj pravčasno vsa stvar tako uredi, da bo prav. Zadrugarji so seveda verjeli v poštenost načelnikstva zadruga in z zaupanjem so vlagali svoje prihranke v hranilnico. Kakor pa pričajo gornje ugotovitve, pa ti prihranki niso služili gospodarskemu napredku ljudskih množic, temveč osebnim ugodnostim raznih "uglednih" funkcionarjev, ne da bi jih za to doletela pravična kazen. In o vsem tem položaju je bil ravnatelj Gabrovšek presneto dobro informiran. Stara Jugoslavija in njeni predstavniki so pač ščitili izkoriščevalce delovnega ljudstva. Danes tega ni več in iščejo novih polj za svoje manipulacije. V novi Jugoslaviji pa ljudska oblast ščiti na š rše ljudske množice in preprečuje, da bi posamezniki bogatel na račun skupnosti. Če se kak tak slučaj pripeti, tedaj ga oblasti obesijo na veliki zvon in iznečona je pravična kazen. Prizadetih je veliko posojilnic

G. Gabrovšek je skušal svojo odgovornost in vednost za nerodno poslovanje raznih hranilnic in posojilnic pokriti s tem, da je neval te članke napad na Slovensko duhovščino. Vendar pa mu to pri bralcih ni uspelo, zato napadli nismo nobenega duhovnika ali laikja. Razglašili smo le nepoštenost in izkoriščanje

nje oseb, ki so imele v oskrbi ljudski denar in s katerim so manipulirale po svoji volji in z vednostjo ter moralno in materialno oporo kaplana Gabrovška.

Podobne, večje in manjše manipulacije kakor smo jih dozdaj popisali, so se vršile tudi pri drugih zadrugah in zadruginih ustanovah, torej ne le pri navedenih hranilnicah in posojilnicah. Poleg Zadruga zveze so se izvrševale "nerodnosti" tudi pri Gospodarski Zvezi, pri Ljudski hranilnici in posojilnici Sv. Lovrene ob Dravi, pri Kmetijskem društvu v Trzinu, pri Nabavni in prodajni zadrugi na Selu pri Bledu, pri Hranilnici in posojilnici v St. Petru pri Novem mestu, pri Hranilnici in posojilnici v Svetinjah, pri Kmečki hranilnici in posojilnici v Pišecah, pri Hranilnici in posojilnici pri Sv. Trojici, pri Hranilnici in posojilnici v Trebnjem, pri Posojilnici v Frankolovem, pri Hranilnici in posojilnici v Zrečah, pri Ljudski posojilnici v Brežicah, pri Kmetijski zadrugi v Moravčah, pri Ljudski posojilnici v Novem mestu, v Kamniku, v Dobropolju, v Zagradcu, v Robu, v St. Joštu nad Vrhniko, v Devica Marija v Polju, v St. Janžu na Dolenjskem itd. td.

Jasno je, da je bivše slovensko klerikalno zadruginštvo zaradi takih razmer ponovno zašlo v obupen materialen položaj, tako da so mnoge zadruga Gospodarske zveze večkrat stale pred gospodarskim polomom. Ker pa je sledilo le politiki klerikalne stranke, je imela takratna vladajoča klika interes na tem, da je iz splošnih ljudskih sredstev sproti mašila vsa polome. Zato lahko vidimo, kako prazne in frazerske so bile vse takratne besede o neodvisnosti in samostojnosti bivšega njihovega zadruginštva, o njegovi lastni moči in sili, ki naj bi bila sposobna izboljšati in prerediti kapitalistični svet.

Podpora je prihajala od države

Slovensko klerikalno zadruginštvo je že v zastareli monarhistični državi, kjer je vladal cesar, kjer je bila na površju cerkvena hierarhija, velekapitalistični in politični klerikalizem, prejemale visoke podpore od azejnih ministerstev in od deželne vlade kranjske. Mar si more kdo misliti, da bi bilo tako zadruginštvo sposobno boriti se proti sistemom kapitalizma, karerega je direktno podpiralo? Vendar pa so bile državne podpore v dobi avstrijske monarhije nekako "znosne," dočim so podpore v bivši Jugoslaviji postale bajne vsote. Vodstvo Zadruga zveze je poleg tega igralo tudi izven mej Slovenije na politične karte—potem svojih zastopnikov v beograjskem parlamentu in v beograjskih ministrstvih.

Od bivše jugoslovske vlade v Beogradu je bila torej Zadruga zveza prav bogato zalagana s podporami. Ministrstvo za poledelstvo je med drugimi manjšimi zneski nakazalo leta 1939 Zadrugini zvezi podporo za 12 milijonov dinarjev.

Za dosego "neodoljive" sanacije in vzpostavitve likvidnosti kreditnih zadrug je kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani januarja 1938 dodelila Zadrugini zvezi obsežno posojilo v znesku 63 milijonov dinarjev, od katere vsote je imela Zvezna zveza izplačati tri milijone dinarjev. Hranilnici in posojilnici v Ribnici na Dolenjskem kot podporo banovine za sanacijo tega zadoda, ostanek pa porabiti za odvode. Kot protidajatev pa je Zadruga zveza odstopila banovini svojo terjatev, 50 milijonov dinarjev pri posebnem rezervnem fondu Zadruga gospodarske banke v Ljubljani, toda brez jamstva za njeno likvidacijo.

Zadruga zveza je sicer obdržala, da bo izročila banski upravi precejšnje vsakeletnega

čistega dobička, kolikor ga bo nad 25,000 dinarjev. Praktično pa je značilo to posojilo navadno darilo, kajti dane obveznosti so bile brez vsake stvarne podlage in zahtevane nedvomno le "zaradi lepšega," kajti Zadruga zveza se je prav dobro zavedala, da ji teh iz političnih kupčij izviraajočih posojil ne bo treba nikoli vrniti.

Zadruga zveza je porabila prejeta vsota za odpise ničvrednih investicij. Največ je šlo na račun posebne rezerve Zadruga gospodarske banke, namreč 50,734,800 dinarjev, Osrednji mlekarjni, Ljubljana, 582,000 dinarjev, Združene mlekarne, Ljubljana, 1,305,000 dinarjev, sanacijski sklad 234,000 dinarjev, Osrednja čipkarska zadruga 237,000 dinarjev, Gospodarska zveza, Ljubljana, 3,106,000 dinarjev, Zadruga zveza, Zagreb, 774,000 dinarjev, okrog milijon dinarjev pa raznim manjšim hranilnicam in posojilnicam.

Zaradi te visoke podpore je prišlo od več strani do ostrih napadov na vlado in Zadrugo zvezo. Dr. Kramer se je izrazil, da je ta podpora "preprosta kraja," ter mesto da dr. Anton Korošec prevzame "kriminalno odgovornost, mu daje finančni minister 63 milijonov dinarjev." Izjavil je tudi, da je ban dr. Natlačen prevzel 63 milijonov dinarjev in jih predal spekulantom. "Zahtevam, da se ban izroči državnemu pravdnstvu in da pokrije to, kar je dolžan." Slo je tudi za neko banovo osebno zadevo v zvezi z državnimi milijoni.

Ostali očitki so leteli na Zadrugo zvezo v Ljubljani, ki se je rešila usodnega konkursa in razgaljena lahkomišelnega in spekulativnega gospodarstva z zaupanim denarjem kmečkih zadruginikov—pôd vodstvom ravnatelja Franca Gabrovška. Po razčiščenju računov pri Zadrugini zvezi je nastala izguba preko 60 milijonov dinarjev. Vrhu tega pa je Zadruga zveza plačala avoiv 18,800,000 za nove delnice Zadruga gospodarske banke. Da bi pridobila vlado za rešitev Zadruga zveze, sta pristala dr. Korošec in dr. Miha Krek na pogubno uredbo o likvidaciji kmečkih dolgov, ki je prinesla kmečkimi posojilnicam zaradi odpisa dolgov 120 milijonov dinarjev izgube.

S to uredbo sta izročila slovenskega kmeta Privilegirani agrarni banki in davčnim eskultorjem. Vlada, kjer sta sedela dr. Korošec in dr. Krek, pa sama ni hotela iz državnih sredstev kriti spekulacijske izgube Zadruga gospodarske banke.

"Dr. Stojadinović ni hotel dati niti dinarja državnega denarja, pač pa je pristal na to, da se izguba Zadruga zveze prevzame name davkoplaclevalce dravske banovine. Pod tem pogojem se je Stojadinovićeva vlada vdati zahtevam slovenskih klerikalnih politikov. Tako so Slovenci imeli "čas" prevzeti na sebe 63,000,000 dinarjev dolga za izgubo, ki jo je povzročila spekulacija Zadruga zveze, katere ravnatelj je bil tedaj g. Franc Gabrovšek, ne da bi s tem bilo kaj pomagano posojilnicam, ki so morale utrpeti škodo 120,000,000 dinarjev zaradi pimo-ranega odpisa in likvidacije kmečkih dolgov. Obrestoviti in amortizirati bi morali to posojilo vsi davkoplaclevalci dravske banovine skozi 20 let v letnih obrokih po 5 milijonov dinarjev. Torej bi z obrestni vred morali plačati okoli 100 milijonov dinarjev.

To breme, ki ga je naložil ban dr. Natlačen celotnemu slovenskemu narodu, da pokrije izgube, ki so nastale pri spekulativnih poslih Zadruga zveze in Zadruga gospodarske banke, je poravnalo za vse davkoplaclevalce dravske banovine brez izjeme skozi 20 let za 7% višje dohode na vse državne neposredne davke. Tako so krili izgube klerikalnih bančnih spekulantom

in njihovih političnih predstojnikov, ki so brezvestno gospodarili z žuljavimi prihranki slovenskega kmeta v stari Jugoslaviji.

Da sta pa obe ti ustanovi—Zadruga zveza in Zadruga gospodarska banka med okupacijo finančno podpirali Hitlerjevo in Mussolinijevo vojsko, vlagali prihranke preganjanega slovenskega naroda v sovražnikove vojne bonde, financirali domobranstvo in nudili moralno podporo sovražnikom slovenskega naroda—je pa že stara povest. Obe sta postali last Ljudske republike Slovenije, kjer hoče narodna ljudska oblast v vsakem pogledu pomagati zadruginstvu kot ljudski gospodarski organizaciji. Sigurni smo lahko, da ljudje Gabrovškovega kalibra ne bodo nikoli več imeli prilike spekulirati v novi Jugoslaviji z ljudskimi prihranki.

Urednikova pošta

Matiji Pogorelcu za 70. rojstni dan

Cleveland, O. — V torek 14. januarja 1947 praznuje občepoznani, spoštovani Matija Pogorelec v Duluthu, Minn., svoj 79. rojstni dan. Ko delam takole v našem Slovenskem narodnem muzeju in urejum različno zgodovinsko blago, mi vedno misliš pohite na našega pionirja, ki si je priboril neminljive zasluge s tem, da je še pred več kot 45 leti začel zbirati in hraniti različne časopise, revije, knjige itd. za zgodovino ameriških Slovencev, čeprav ni takrat vedel, kaj bo to tak muzej osnoval. Ko smo pred osmimi leti ustanovili Slovenski narodni muzej kot odelček Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., v Clevelandu, je kmalu potem začel pošiljati svoje zbrano blago v naš muzej. Mnogo je ohranil, kar bi bilo drugače za vedno izgubljeno za ameriške Slovence. Kdor razume, kaj pomeni zgodovina narodu, ki ostane ohranjena, ta mora biti za vselej hvaležen našemu pionirju med ameriški Slovenci, Matiji Pogorelcu.

Naj mi bo dovoljeno, da povem javnosti, kako sodi o Matiji Pogorelcu naš odlični slovenski arhitekt Ivan Jager v Minneapolisu, Minn., ki je eden najodličnejših slovenskih mož v Ameriki, sošolec pokojnega Ivana Cankarja, slovenskega pisatelja. V enem izmed njegovih pism mi pravi tako:

"Ze daleč nazaj je naš marljiv in vedno na potu križem Amerike, starešina slovenskih arhivistov Matija Pogorelec pobiral novice važnih dogodkov naših ljudi, objavljaj jih po časopisih in vzdrževal s tem čut celokupnosti našega rodu po tej veliki deželi. Obšel je vse države čez dolga desetletja in spoznal vrednost zapisane in izgovornjene vezi med naseljenstvom. Ni ga našega človeka, ki bi bolje poznal zgodovino naše narodnosti v Ameriki. Unemal je naš svet vsepovsodi za čitanje in obči razvoj naše publicitete, vzpodbujal ga je do soudeležvanja v tem delu . . . in iščeč dotika s staro domovino. Skrbel je, da so ljudje čitali tudi o stvareh, ki so se pojavljale v starem kraju. Matija samouk je prednjačil vsem; njegovo obzorje je bilo obširno kakor je širna Amerika.

"Vsako še tako neznanu kampu v sterrah je obiskal, ni mu bila samo za kupčijo, ampak dobrodošel je bil povsod, kot svojevrsten slovenski kulturni delavec, kateremu ni primere in je ne bo. Matiji, korenini Notranjske zemlje, ni primere med nami. Živel in trudil se je za svoj posel neprestano, trde žulje (Nadaljevanje na 3. strani)

ZAHVALA

Družina Suhadolnik iz E. 140 St. se lepo zahvaljuje družini Leo Kapel iz 711 E. 159 St., ki so darovali \$5, za otroško bolnišnico mesto venca za pokojnega Franca Suhadolnika.

ŠKRAT

Zadnjič sem kot zastopnik "Škrata" obiskal Drečetovega Lojzeta, ki se je vseli v svojo novo hišico tam doli na Stevenson Blvd. Ko je zidal in tesaril to hišico, če je Lojze kar sam postavil za delovodjo. Pri tem pa je naletel na razne težave, ker kdor danes zida novo hišo, naleti na razna pomanjkanja, posebno pa če ni poznan z trgovci s stavbinskim materijalom. Tako sta Lojze in njegova žena hodila po "šihu" in ob prostem času dodelavati svoje bodoče stanovanje.

Hišo v mestu sta prodala in kupec je določil, da se morata v kratkem času izseliti. Lojze mi je rekel: "Kaj bo pa sedaj, ko hiša na Stevenson Blvd. še ni zgotovljena?"

Vrata in okvirji so še manjkali v sobah. Tako sta se z ženopo prijelja dela, da zgotovita še to, toda lesa se ni, pa ni dalo dobiti.

"Posrečilo se mi je, da sem dobil nekaj lesa", mi je pravil Lojze "in neke sobote, ko sva pribijala obrobe na vrata vse do večera, nam je zmanjkalo lesa za ena vrata. To me je tako zaskrbelo, da nisem vedel, kaj bi počel."

V svoji hudi zaskrbljenosti in zamisljenosti Lojze je kar lepo zamisljenosti Lojze je kar lepo zamisljenosti Lojze (bila je že čema), vsedel v svoj avto in oddiral proti Clevelandu, kjer so takrat še stanovali. Ko je peljal proti Vine St., je začel Lojze naročati ženi kam naj gre drugi dan po tisti "lumber", kar ga je še manjkalo za vrata. Govori in tolmači, pa ne dobi nobenega odgovora. Pogleda na prisedež in vidi, da žena sploh v avtu ni! Naglo stopi na zavore in ker je bilo malo ledeno, zdrči njegov avto v jarek. Lojze se je odločil, da mora najprej dobiti "traktor", da potegne avto iz jarka, šele potem bo pa lahko šel po ženo.

Med potjo pa sreča pozabljeno ženo, ki je že obupala, in ni pričakovala, da pride po njo. Odločila se je, da se pelje domov z "busom". Ko Mička sreča svojega Lojzka, se razjezi in pravi:

"Kam pa motovilš?" "Po traktor grem, da mi avto potegne iz grabna" ji odvrne Lojze "potem pa bom prišel po tebe."

Kot mi je Lojze pravil, je žena bila malo napihnjena, ker jo je pozabil, toda ko ji je pojasnil na kakšen način je je pozabil, mu je vse odpustila.

L. K.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

25,000 ŽRTEV

Zadnjega poletja je izbruh infanilne paralize udaril 25,000 oseb, toda sklad "March of Dimes" je bil zmogel, da proži podporo več osebam kot pa je bilo kedaj mogoče v zgodovini "National Foundation for Infantile Paralysis".

Vaš "dime" in dolar sta prispevala k temu, da se je iz panike porodila hrabrost, iz obupa nada in iz boleznih zdravje.

Infantilna paraliza bo zopet udarila! Nobeden ne ve kje in kedaj. Toda "dime" in dolar, ki ga prispevate v letošnji kampanji "1947 March of Dimes", ki je sedaj v poteku, bo zopet prožila možnost, da se uspešno vodi borba proti temu sovražniku zdravja.

Pridružite se kampanji "March of Dimes" še danes!

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

ČASTNI ČLANI:

Častni predsednik: LOUIS ADAMIC, Miford, N. J.
Častna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
Častni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ČLANI EKSEKUTIVE:

Predsednik: ETBEN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Blagajnik: VINCENT CAINKAR, 2857 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

Člani:
LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 5, Ill.
ANTON KRAPENC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
LEOPOLD KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS ZELENIKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOSIE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
JOSEPH ZAVERTNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
THERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Alkippa, Pa.
ANTON HORZEN, 1239 First St., La Salle, Ill.
ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W. Chisholm, Minn.
HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KATHERINE KRANZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KVARTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
LUDVIK MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
ANTONETTE SIMICH, 17410 Nottingham Rd., Cleveland 19, Ohio.
THERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
ANTON ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

Prežihov Voranc:

Koliko jih je danes?

(Nadaljevanje in konec.)

Ob pogledu na kup mrtvih tovarišev, so nam stopale pred očmi čudne podobe, ki bi jih sicer gotovo ne videli. Zakaj v zadnjih mesecih se je naš odnos do smrti popolnoma spremenil. Vedno smo jo gledali ob blizu in smo jo tako rekoč otipavali z rokami in zobmi. Smrt je živela med nami, v nas samih, in zato nas ni bilo groza pred njo. Postala nam je vsakdanja tovarišica, nam je očrnela v taki tesnobi in brez katere bi ne mogli izhajati. Takem ozračju ne mogli izhajati. Tedaj je Francoz Tibault naradil veliko neumnost, ker je nedoma vzdihnil:

"Kaj pa je človek, prosim vas!"

Neumne misli, ki bi jih bil lahko drugače izpovedal. Ljudje smo bili mi, ljudje so bili tisti, ki so ležali na kupu pred nami. Ljudje so bili tisti starejšine, ki so pretepal Ruse pred kuhinjo in ljudje so bili tudi esesovci, ki so korakali po dvorišču, dasi ravno so bili pijani že ob tako zgodnji uri. In vendar smo zaradi njih bili psi.

Zakaj je Tibault zdaj naenkrat našel to stvar. Vinogradov je pljunil po tleh. Imel je prav. Ko bi človek hotel vrtati po Tibaultovih mislih, potem bi morali vstati in na ves glas zavpiti: "Mene je sram, da sem človek!"

Namesto takega protesta pa smo se skrenili na zemlji kakor kup blata.

"Zdaj bo morebiti konec vojne," je dejal Tibault, toda nihče se ni zmenil za te besede. To je bilo predaleč od pravega življenja človekovega, ki smo ga že pozabili in smo se ga le še bolesto spominjali. Sedaj smo rili po tleh, kamor nas je pritisnil fašizem. Nekje se res da tolčejo proti temu zlu, ali to je daleč, v naših mrtvih dušah tista borba skoraj ne najde več odmeva.

"Jaz sem bil doma kmet," je dejal drugi Poljak, ko da bi z neba padel. Kdo ve čemu.

"Jaz sem bil doma rudar," je dejal drugi Poljak, ki mu je prišegnil.

"Jaz sem bil doma železnikar," je dejal tudi Tibault.

"Jaz sem bil doma kolhoznik," je dejal Vinogradov.

sebe iz nas. Govorili smo v lagerskem jeziku, ki bi ga zunaj taborišča nihče ne razumel, toda mi smo ga v lagerju razumeli vsi od kraja.

Tako smo sedeli ob poti in gledali v kup mrtičev pred nami. Iz megle je pomalem pršlo in mrak nam je šel do kosti.

"Jaz imam doma mater," je dejal spet Vinogradov, ne da bi dvignil lice od tal.

"Jaz imam doma sestro," je ponovil za njim prvi Poljak.

"Jaz imam doma ženo," je dejal za njim Tibault.

"Jaz imam doma otroke," je dejal drugi Poljak.

Spet nismo vedeli, zakaj smo si to povedali, zato smo še dalje odsotno strmeli predse.

Naenkrat je vzkliknil prvi Poljak:

"Kaj pa delaš?"

Ta je dvignil obraz in je gotovo nekaj zagledal. Njegov glas je bil tako nenavaden, da smo se vsi ozrli proti njemu. Prvi Poljak je kakor okamenel strmel proti kupu mrtičev. Takoj smo vse odkrili, kam strmi. Vrh kup je ležal mrtič, ki smo ga malo prej pobrali v baraki številka 21. Ker je bil nenavadno dolg in ker je ležal vznak, mu je glava visela navzdol.

"Živi!" sta hkrati vzkliknili drugi Poljak in Tibault. Vsi trije so vstali, le midva z Vinogradovim sva še obsedela na zemlji.

Obraz tistega mrtiča je res živel. Ker je imel obraz razkrit, smo lahko videli, da mu migajo obrvi in ustnice. Podoba je bila, ko da lovi sapo. Nekoliko pozneje mu je zamigala tudi suha brada. Nato je odprl tudi oči, nato, da jih je koj nato zopet zaprl in obležal negiben.

Taki pojavi nas niso preveč iznenadili, zakaj večkrat se je zgodilo, da se je kak otrpel mrtič začel pretegovati, ko smo ga pobirali in zavijali v koco, vendar so to navadno bili le zadnji kriči izdihovanja.

Vendar pri temu stvar ni bila taka, zakaj kmalu nato je njegovo suho lice spet začelo migati. Spet je odprl oči in nekaj mrel z ustnicami, kakor dela človek, ki grize na primer janež. Podoba je bila, da se mu je začelo tudi telo pretegovati, kajti začel je nekaj dvigati suhi rameni ter stiskati pesti ob sebi.

Teh življenjskih znamenj je bilo zdaj že preveč.

"Tovariš, ne delaj neumnosti, saj nima nobenega smisla. Dan slej ali prej, odneseš je itak ne," mu je tedaj začel prigovarjati prvi Poljak z dobrodušnim glasom. Nato je mrtič spet tiho obležal. Tedaj je pristopil Tibault in ga s prsti poščegetal pod nosom. Takoj je spet oživel in malo je manjkalo, da ni zakihal. Drugi Poljak ga je zaščetetal po bosih podplatih in to je tako delovalo, da se je vzbóčil pokonci, se prekotallil in se zvalil na zemljo pred naše noge.

"Živ je!" so tedaj vzkliknili moji tovariši razen Vinogradova, ki je še vedno neptemično sedel pred kupom.

"Mogoče so pa le krči?" je tedaj počasi pripomnil ta.

"Odnosimo ga na ambulanco," sem tedaj ukazal. "Primi ga ti Rus pri nogah."

"Vrag te vzemi!" je zaklel Vinogradov in se s kislim obrazom spravil k nogam. "Jaz sem ob juho!"

Danes je bil res prav Vinogradov na vrsti, da ostane brez mrtvaške juhe, ako bomo izkazali le štiri mrtiče.

"Pustimo ga, saj ga bo kmalu konec," je tedaj dejal prvi Poljak. "Ne bomo zastoj delali."

Na tleh je oživeli mrtič tiho obležal, kakor da bi se premislil, ali bi se še izplačalo živeti ali ne. Mogoče bo pa le ta zadnja? Bil je pravi skelet, sama kost in koža, toda očitno res ni imel namena umreti, zakaj kmalu je spet začel živeti.

"Odnosimo ga v ambulanco," sem tedaj ukazal tovarišem. Poljaka sta razprostrla koco in Tibault in Vinogradov sta ga položila na odojo. Vinogradov je potem pomagal nesti zadaj in poznalo se mu je, kako nerad opravlja ta posel.

"V ambulanci ga ne bodo hoteli sprejeti," je ugovarjal, ko smo se začeli premikati proti bolnici. Čudna reč je bila s tem Vinogradovim; vsi smo ga poznali, da je dober človek, in da je marsikomu rešil življenje s svojimi mrtvaškimi juhami.

Zgodilo se je celo to, da je ukral kruh in ga dal umirajočemu tovarišu. Zato je bil že tepen. Pred ambulanco je še ugovarjal: "Toda ta je Nemeec, saj ga poznate po dolgih laseh." Tisti, ki smo ga nosili, je res imel dolge, neostrižene lase, kar je pomenilo, da je moral biti Nemeec ali vsaj German, ker smo vsi Slovani in Romani kot "manjvredna" rasa bili gladko ostriženi.

Vinogradov je imel prav: v ambulanci ga sprva res niso hoteli sprejeti. Bolničarji so kleli, kaj hočejo z njim, nekateri so se nam smejali, da delamo komedije, ker je vendar vseeno, ali umrje človek dan prej ali slej. Toda mečem ko smo se v ambulanci kregali, je človek v oedeji že popolnoma oživel in je skušal že tudi nekaj povedati. Zato so ga vseeno položili na posteljo k nekemu drugemu tovarišu, ki je pravkar umiral.

Tisti njegov sosed je kmalu nato umrl, a oživeli mrtič je uporno živel dalje, toda bil je resnično tako slab, da se je bilo bati, da ga bomo spet kmalu od-

nesli v krematorij. Bil je popolnoma izstradan.

Toda kaj se je zgodilo zdaj! Tisti Vinogradov, ki se je tako branil, da bi pri njem izgubil svojo porcijo juhe, ga je prihodnje dni začel na tihem pitati.

Prihodnje dni je bila smrtna žetev zopet tako obilna, da smo dobivali po dve ali tri juhe na osebo. Videč sem Vinogradova, kako je nosil svojo juho v bolnico in enkrat sem ga srečal, da je imel pod sukno kos kruha.

"Zakaj delaš vse to, saj je oni drugi vendar Nemeec," sem mu dejal.

"To je človek," mi je odgovoril in izginil po hodniku proti sobi, kjer je bolnik ležal.

Urednikova pošta
(Nadaljevanje z 2. strani)

je imel na rokah po težkih kovčegih, ki jih je prenašal na svojih potih. Iz teh žuljev si je pribavljval knjige iz stare domovine. Imel je tam dobre in zanesljive nabiralce slovenske literature, ki so radi zaslužili ameriške dolarje, da so postregli Matijo z redkostmi starega in novejšega tiska. Tako je Matija ustanovil svojo privatno slovensko knjižnico iz starega krana in jo pomnoževal z vsem, kar mu je prišlo v roke natiskane-ga v tej deželi.

"Spoznal je vrednost minljivega (sicer za vsakdanje) slovenskega časopisja; vedel je cenno tega za našo, ravnokar tako važno, zgodovinsko perijodo v Ameriki. Oni za nami, ki bodo raziskovali pojavov našega človeka v Ameriki pred, med in po svetovni vojni, bodo cenili Matijevo delo, da jim je kaj ohranila, kar bi se drugače gotovo izgubilo. Poprrečni naš človek te velike dobe se ni brigal, da bi

Modroc
skoro nov, se proda po nizki ceni. Pokličite LI 2772.

Hiša naprodaj
Bungalov s 5 sobami; sprejemnica, obednica in 2 spalnice. Moderna kuhinja, plinski fornez, avtomatični vodni grelec; ena garaža; lota 50x150. Lindberg Ave., blizu Društvenega doma. Z takojšnji prevzem. Cena \$9,200. Pokličite lastnika na KE 2164.

DOBIČKANOSNO POSESTVO
na E. 77 St.—5 sob spodaj, 3 zgoraj; fornez na vroč zrak; velika klet za sadje; ena garaža. Nizki davki. V zelo dobrem stanju v splošnem. Kupite za \$8,700.
Za eno družino, 6 sob, na Lancelot Ave., severno od St. Clair Ave. Sprejemnica, ognjišče, obednica, velika kuhinja spodaj, 3 spalnice in kopalnica na drugem nadstropju. Garaža, fornez. Nahaja se blizu transportacije ter lahko takoj prevzamete. Cena \$9,500.

VERA SULAK
Sales Representative
Pokličite po 5. uri zvečer.
KENmore 6275

se kaj ohranilo. Industrialno neugnana, danes tu, jutri tam, v krizah velikih, naš delavec ni delal ne knjižnic, ne kopicil starih časopisov. Tistih malo dobro izsolanih naših pa se tudi ni poprijel čut zbiranja take siromašne navlake. Postali so Amerikanci in se ohladili za svoj narod in jezik. "Foolish business", so rekli takim kulturnim nagibom. Naš človek rad postane učenjak, veljak, velika živina, "prominent man and lodge brother", političar "outstanding businessman", "great fellow".

"Tedaj in to vidimo vsepovsodi po svetu, priproste množice so, ki nosijo narode in jim ohranjajo moč neporušljivo. Glasna inteligencija, od danes do jutri. Povprečne delavske množice nosijo vsa bremena in v konečni preizkušnji, navzlic vsem naknam veljakov in oblastnikov, mali mož (kakor mu pravijo) pride na dan.

"Tako je tudi Slovenski narodni muzej izšel po ideji preprostega človeka našega rodu. Ni se rodil iz baharije; iz žuljavih rok mu je prišel rojstni list. Tu mislim v prvi vrsti Matijo, ki mu je položil osnovno podlago, na kateri se je začela razgibavati. Z Matijo so vzrastla zanimanja za vrednosti blaga, ki sodi v zgodovino, gradiva, ki ga ni inteligencija nikdar priznala niti ga naša vredna ohranka, ali sploh kake važnosti. Zato mislim, da Matiji pripada preprosti modroslovni venec za to našo kulturno pojavo. Nihče bi ga ne smel njemu pikolovno odrekati!

"Vam vsem čast na tem delu, na uspehu njegovem, a Matiji Pogorelcu gre čast prvenstva, ker on je svoje dolgo življenje posvetil nabiranju zgodovinskega gradiva. On je: "The pioneer collector of the Country wide materials upon which the

2 strežajki
dobita dobro delo za petek in soboto večer, od 9. ure do 2. zjutraj. Zglasiti se je med 12. in 2. uro popoldne na 3244 St. Clair Ave.

11 sob za eno družino od E. 79th & Hough. \$11,000.
6 sob za eno družino—garaža. V okolici Eddy Rd. blizu Lake Shore Blvd. \$13,700.
Za takojšnji prevzem. Za 2 družini 5 in 5 sob, 4 garaže. Blizu E. 71 St. in Lawnview. \$5590.

PORATH REALTY
10522 SUPERIOR AVE. RA 5577
MR. PAUSIC—KE 8064

RAZPIS SLUŽBE OSKRBNIKA SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA
20713 Recher Ave., Euclid, Ohio
Vsak delničar je upravičen poslati prošnjo za to službo. Vse prošnje morajo biti poslane do 15. januarja 1947 na urad Društvenega doma.
DNE 15. JANUARJA SE VRŠI SEJA DIREKTORIJA. ZAČETEK OB 7.30 ZVEČER.
POGOJI:
\$350.00 mesečne plače in prosto stanovanje v domovih prostorih
DELNIŠKA SEJA SE VRŠI V PETEK ZVEČER, 24. JANUARJA. ZAČETEK OB 7. URI ZVEČER.
—Odbor

ZAVAROVALNINO
proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite: ENdicott 0718

Slovenian people of America could ever resurrect their historical statuary, cryptically scattered, to become documentary rescued, as far as possible, for their evaluation by the future generations."

K temu priznanju čestitam tudi jaz Matiji Pogorelcu z Simon Gregorčičevimi verzi, ki so sledeči:

"Pač mnogo moških, malo mož naš vek rodi; a kar nebo nam dajo mož med prvimi si Ti!

Globok Ti um in čut gorak odzgor je dan, Značaj si skoval si krepak, kot gore nezmajan.

Pri teh spominih sto čutil se žiga mi in tisoč gorkih se voščil iz duše dviga mi.

O trosi Bog Ti sreče rož na vse poti, a nam pa daj še mnogo mož, mož vrlih kot si Ti!

Erazem Gorske.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

VASI ČEVLJI
bodo zgedali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.
Frank Marzlikar
16131 St. Clair Ave.

WATERLOO HI-SPEED SERVICE
Moderna naprava za mazanje avto-ov; umijemo in čistimo avte, izvršimo razna popravila, itd.
Frank J. Fortuna in Andrew M. Artel, last.
E. 152nd St. in Waterloo Road

Al's Radio & Electric Service
1011 East 64th Street
Albin Zbacnik, lastnik
Popravljamo radio aparate in električne predmete
Prvovrstno delo in točna postrežba
Odpri to 8. zj. do 1. pop. vsaki dan razen ob sobotah—od 10. zj. do 8. zv.

LIVARJI
za "dry sand floor" — Plača od ure
KILBY MFG. CO.
4623 Lakeside Ave.

Fine
krvave in mesene klobase dobite pri nas. Zglasite se na 15917 Saranac Rd.

3 mirne osebe
iščejo stanovanje s 4 ali 5 sobami. Kdor ima kaj primernega, naj pusti naslov v uradu tega lista.

ALI STE PRIHLAJENI?
Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

S koruzo pitani PRAŠIČI

Opaluženi v vroči vodi
JOHN A. TOMPKINS
3979 W. 25th St.
pod Brooklyn mostom
SHadyside 3689

Dekleta
zmožne comptometer operatorice dobe dobro službo v našem "Cost" oddelku
Tedenska plača, prijetna okolica in sodelavci.

Zglasite se pri
Mr. Stewart—IV 3800

GEOMETRIC STAMPING CO.
1111 East 200 St.

TOOL & DIE MAKERS
40 ur, 5 dni v tednu
Dobra plača od ure
Stalno delo
Dobri delovni pogoji

Bishop & Babcock Mfg. Co.
1235 EAST 49th ST.

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angloščine. Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 35 let se naj priglasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela. Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

The EMBASSY Bar
300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101
Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana
PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM IN ZNANCEM TER OBISKOVALCEM V CALIFORNIJI ZA OBISK
Lastnika:
Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

Potem sem tudi jaz povedal svoj predvojni poklic. Nobeden ni vedel, zakaj smo si to povedali, toda prišlo je kar samo od

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Tedaj je Ladej sprevidel, da so vsi proti njemu; tudi sestri trdovratni molk, v katerem se je zavila, si ni tolmačil drugače kakor s solidarnostjo z drugimi. Čeprav je imel vse proti sebi, se vendar ni dal ugnati. Mir, s katerim je dozdaj napadal, je medtem sicer izgubil in postajal je strasten, kakor so postajali strastni tudi njegovi nasprotniki. Imel je v rokah zadnji adut, katerega je hotel še izigrati. Obrnjen proti materi, ki je bila prav za prav samolastnica Munkove kmetije, ji je s hropčim glasom zaklical:

"Mati, ene stvari bi pri tem ne smeli pozabiti. In to je beseda, katero ste dali našemu dedaju, ko vam je izročal Munkovino. Takrat ste mu obljubili, da boste, ko dorastem, izročili grunt meni in nikomur drugemu. Ali ni bilo tako? Odkar živim, ste mi to pripovedovali in cela Jamnica ve za to. Vprašam vas, kako pa mislite na zadnjo uro dajati odgovor, ako boste svojo besedo prelomili? Mati!"

S tako strastjo je vrgel to poslednjo karto pred mater, da je ta hip sam verjel v nauk odgovornosti na zadnjo uro pred bogom, čeprav se mu je sicer zdel smešen in namišljen. Na prvi mah se je zdelo, da je zadel v živo, kajti oba, oče in mati sta prebledela; in mater je napad očividno presunil, ker se je stresla po vsem životu, medtem ko sta sestra in brat obselela kakor dva kipa. Že mu je vriskalo srce, ko je skočil oče pokonci, udaril s pestjo po mizi in zavpil, da se je slišalo ven na dvorišče in dalje po polju:

"Ladej, kar ti govoriš, ne drži. To so prazni marnji. Res je, da je stari oče to dejal, toda v testament tega ni dal zapisati. Grunt je materin in lahko stori z njim, kar hoče. Kaj pa, ko bi ga bila zapila ali zapravila...? pa, ko bi ti bil pijanec, cafu-

drač...? Ali bi potem dedejeve besede tudi držale? Ne bi! Jaz se tu ne bojim ne boga ne hudiča. Grunt je grunt in gledati moramo, da bo ostal. Zato bova že midva z materjo odgovarjala, kaj ne, mati...?"

"Nihče drug kakor midva!" je izjavila Munkinja s takim glasom, kakršnega Ladej še ni čul iz njenih ust.

V Ladeju sta zavihrala gnev in britkost. Naenkrat je bil sredi ljudi, katerih ni več poznal, čeprav so bili to njegovi rodni starši, njegova rodna brat in sestra. Ali so to še isti ljudje, ki hodiho vsako nedeljo v cerkev, ki se redno spovedujejo, ki se ob vsaki priložnosti zatekajo k molitvi k bogu...? Čutil je, kako se v njem vse podira, in bil je že na tem, da se onemogel zruši na mizo, ko so njegove oči zagledale na steni za očetom velik hišni patnušter z ogromnimi bobikami, s katerim so vsa ko soboto zvečer molili rožni venec. Ta molek, na katerem se je prežebalo že več tisoč rožnih venec in katerega so ovijale roke že toliko Munkovih rodov, se mu je zdaj naenkrat zadel kot rešilni angel. Planil je ponj, ga snel z zidu in ga z obema rokama držeč začel moliti proti očetu in materi ter z obupanim glasom kričati:

"Poglejte, kaj držim v rokah! Ali ga vidite, ta patnušter, na katerega tudi vi molite? Na tega so tudi moj dedej žebrali... Spomnite se zdaj, kaj so vam naročili, spomnite se tega... Dalje ni utegnil vpiti, ker je stari Munk skočil pokonci, mu z enim samim prijemom izrgal patnušter iz rok in ga zagnal na kredenco, pri tem pa zarjul: "Kaj boš onegavil s temi storkijami...? Ne bojim se niti boga niti hudiča in tako bo, kakor mora biti...!"

Ladej je ves osupel obstal sredi sobe, ne vedoč, kaj naj stori. Ali tedaj so že vsi planili po njem.

"Kaj boš tako usajal, Ladej, saj imaš vendar službo in ješ bel kruh!" je srdito dejal brat Anza, se dvignil izza mize in pa hotel predreti s svojimi od pijače že nekoliko okrvavljenimi očmi.

"Ti si gospod, Ladej...!" je vpil oče s sovražnim, strastnim glasom.

"Kdo bo pa delal na gruntu, če bi ga ti dobil?" je vpila mati, ki se je tudi dvignila izza mize. "Na gruntu ni kar tako, na gruntu je treba delati..."

"Če si pa tak, Ladej, tedaj pa nalašč ne odneham!" se je vtaknila vmes Mojcka, ki je tudi vstala od mize.

Nekaj trenutkov so si Munki stali nasproti kakor največji sovražniki, pripravljeni, da se za svoje bogastvo spopadejo, in

če treba, zanj živi zgrizejo. Iz vseh oči je švigala strast lastništva in pohlepa po njem, vse drugo v njih je bilo mrtvo, pokopano, vse medsebojne krvne, čustvene in družabne vezi so bile pretrgane. Eden je napadal, kar so branili drugi štirje, in ti štirje se bodo morda že jutri, pojutrišnjem spet razdvojili na dve, tri fronte ter se med seboj grizli in napadali. In otroci, ki jih bodo morda vsi ti Munki imeli, bodo skupaj jokali v zibelkah, skupaj odraščali na tratah okoli hiš, skupaj prepevali svete in posvetne pesmi, dokler se nekoč ne bodo spopadli za premoženje, kakor so se spopadli njihovi roditelji...

Ladeju so se od vrtoglavosti majala trdna tla pod zemljo, Ladej...?" mu je zvenelo po ušesih, v srcu in nogami. "Ti si gospod, Ladej — kdo bo pa obdeloval v krvi. To je bolelo, to je žgalo, da bi se bil najrajši zgrudil na tla. Njegova pamet ni bila tako bistra, da bi razumela, kako niso proti njemu oče, mati, brat in sestra, ampak da je to, kar govori iz njih, beseda, krik grunta, zemlje, ki se brani zajedavca, da so njihove pesti orožje zemlje, ki se brani nezaželjenega tujca..."

Cesar Ladejeva pamet sama ni mogla razumeti, pa je slutilo njegovo izmučeno telo. Ko se je spet opotekel na klop, je skrll svoje bele, onemogle roke pod mizo, kakor bi se bal, da jih bodo drugi Munki, njegovi nasprotniki, opazili... Tedaj so se ti spogledali in, ko so ga videli pred seboj premaganega, so se tudi oni omečali.

"Ti, Mojcka, ali si pozabila, da je vrč že davno prazen?" je vzkliknil Munk z glasom, kakor da bi se bil pravkar dvignil od molitve.

Mati pa je vsa prestrašena dejala:

"Jej, Marinka, jaz sem pa na krape pozabila!"

In mati in hči sta takoj odhiteli iz sobe.

Medtem je sonce že izginilo za gorami in na Hoje se je jel ulegati mrak. Na vzhodu se je na jasnem, mrzlem nebu že pokazala žarka luč večernice in kmalu se je pričelo tako naglo nočiti, da ni bilo mogoče opaziti, kdaj so temne sence legle na jesensko pokrajino in kdaj se je vse skupaj zlilo v eno samo črno plast, ki je pokrila Hoje.

Munk je vstal, prižgal luč in pozdravil po sobi:

"Dober večer!"

Potem je začel na glas moliti angelsko češčenje, ne brigajoč se za to, da žene in hčerke ni bilo v sobi. Oba sinova sta vstala in molila za očetom. Anza s praznim, vsakdanjim glasom, Ladej pa odsotno in mrmrajoče. Nato sta se vrnili mati in hči. Mati je prišla z velikansko skledo rumenih in lepo dišečih kmečkih, dve- in trinogatih krapov ter jih postavila na mizo. Družina se jih je takoj lotila, bila je že spet lačna, zakaj komaj končana borba jo je temeljito izmučila. Ladej se je spočetka malo obotavljajoče pripravljal k jedi, toda kmalu je tudi on začel s slastjo jesti in piti. Soba se je napolnila s tleskanjem dlesni in goltanjem grancev. Iz kuhinje je bilo slišati

korake in glasove poselske družine, ki ni smela v sobo.

Vsi so vedeli, da boja med njimi še ni konec in da se bo kmalu pričelo njegovo drugo dejanje, za katero so se zdaj naglo krepčali. In res ga je kmalu pričel Ladej sam, ko je prvi spregovoril:

"Dobro torej, če ste se tako odločili! Po mojem mnenju je to krivica in odklanjam vsako odgovornost, ki bo s tem legla na Munkovo hišo. — Zdaj mi pa povejte, kaj mislite dati meni?"

"Ti boš dobil od Mojcke petdeset tisoč kron, mladi Bunk

bo meni dajal preužitek, mlada Munkinja pa ga bo dajala svoji materi...?" je odrezal Munk kratko in jasno. Spet so šle njegove oči po omizju, kakor prej, ko je napovedal, kdo bo dobil oboje grunta. Spet sta Anza in Mojcka molčala, a mati je s kimanjem tiho pritrjevala izgovorjeni besedi.

"Petdeset tisoč kron...?"

Ladeju se je izvil iz grla glas, ki je hkrati izražal nejeverje, kletev, smeh in jok. Da bi njemu namenili tako majhno, sramotno vsoto iz večmilijonskega premoženja, se mu niti sanjati

ni moglo. Zato se je z ogorčenim glasom skoraj zakrohotal: "Petdeset tisoč kron...? Ali ste znoreli...?"

"Petdeset tisoč kron po enoletnem, brezobrestnem čakanju. To menda ni predolgo...?" je ponovil in popravil oče s svojim suhim glasom.

"Ne, nikdar in nikoli!" je zavpil sin in skočil pokonci. Ladeja je popadla naravnost sveta jeza, ker doma tako teptajo ne le njegova dedna pravico, temveč človeško pravico sploh. To je zasmeh vsake pravice, to še navadna napitnina ni, kar mu

ponujajo. Razjarjenost ga je hotela skoraj zadaviti in moral je napraviti nekaj korakov po sobi, da je spet prišel do sape. Nihče ga pri tem ni opazoval, šele ko se je postavil pred mizo, je mogel ujeti nekaj pogledov. Bil je trdno odločen, da se zdaj ne bo vdal. In začel je kričati:

(Nadaljevanje sledi)

1885

1946

Naznanilo in Zahvala

Z veliko žalostjo in srčno boleščjo naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da smo izgubili dobrega moža in skrbnega očeta

Franka Primožič

Blagi pokojnik je bil rojen 10. oktobra 1885 v Podslivnici pri Cerknici na Notranjskem odkoder je prišel v to novo domovino. Po dolgi boleznici, previden z svetimi zakramenti za umirajoče, je zaspal v Gospodu dne 27. novembra 1946. Dne 2. decembra 1946 pa smo ga po sv. maši zadržnici, katero je daroval prečastiti gospod Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvar, položili k večnemu počitku na Kalvarijo pokopališče.

Naj nam bo na tem mestu dovoljeno, da se med prvimi zahvalimo preč. Monsignorju Rt. Rev. Ponikvarju, ki je pokojnika tekom boleznici previdel z svetimi zakramenti ter opravil pogrebno sv. mašo ter pokojnika spremil na pokopališče tja do groba ter opravil zanj molitve. Naj mu Bog plačaja to.

Zahvalimo se tudi č. g. Victor N. Tomcu, ki je pokojniku podelil sv. zakramente za umirajoče. Tudi njemu prisrčen: Bog plačaja!

Dalje naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številne vence, katere so poklonili blagemu pokojniku ter ga tako okrasili, ko je ležal na mrtvaškem odru; vence so prispevali sledeči: Mr. in Mrs. Mike Zele, Addison Rd., Miss Veronika Gradisar, družina Mr. in Mrs. John Gradisar, družina Mrs. Struna iz West Park, družina Mr. in Mrs. Hribar, Mr. in Mrs. Anton Sernel, Mr. in Mrs. Andrew Sernel, Mr. in Mrs. Frank Oblak st., Mr. in Mrs. Kuhar, Mr. in Mrs. John Leustig, družina Mr. Sivic, Carry Ave., Mr. in Mrs. Anton Svet in sin, Mr. in Mrs. Joseph Tekavec st., Mr. in Mrs. Frank Stuper, družina Mr. Frank Smith, Mr. in Mrs. Mike Petro, Mr. in Mrs. Joseph Bambic, Norwood Rd., The Murphy's, družina Mr. in Mrs. Mrozik, družina Mr. in Mrs. Joseph Zele, sosedje, društvo Carniola Tent št. 1228 T. M.

Iskrena zahvala vsem, ki so darovali za sv. maše. Darovali so sledeči Mr. in Mrs. F. Primožič ml., Norwood Rd., Mr. in Mrs. J. Tramte, družina Mr. in Mrs. Mike Zelle, Addison Rd., Mr. in Mrs. John Gradisar, Mr. Joseph Gradisar, družina Mrs. Mary Struna iz West Park, družina Mrs. Frances Hribar, Mrs. Mammie Reed, Mr. in Mrs. Anton Sernel, Grovewood, Mr. in Mrs. Andrew Sernel, E. 168 St., Mr. Marko Merhar, družina Mr. in Mrs. Rudolph Otonicar, Mr. in Mrs. Frank Zobec, družina Mrs. Leustig, Mr. in Mrs. Rudolph Zgonc, E. 71 St., Mr. in Mrs. Frank Modic, E. 55 St., Mrs. John P. Hanlan, družina Mr. in Mrs. Frank Suhadolnik, Mr. Jack Bonca, družina Mrs. Ahlin, družina Mr. in Mrs. Anton Bevec, E. 66 St., Mr.

in Mrs. Joseph Merhar, Mr. in Mrs. Edward Merhar, Mr. in Mrs. Joseph Tekavec ml., Mr. Anton Znidarič, Bonna Ave., Mr. in Mrs. Rudolph Straus, Mr. in Mrs. F. Glavich, E. 72nd Pl., Mr. in Mrs. Martin Kuhar, Mr. in Mrs. Anton Znidarič, E. 60 St., Mrs. Agnes Močnik, Mr. in Mrs. John Leustig, Bliss Ave., družina Mr. in Mrs. Bajt, Mr. in Mrs. Peter Jezerinovac, družina Mr. Anton Sivic, Carry Ave., Mr. Frank Dobre, Mr. in Mrs. Anton Cizel, Mr. Frank Merhar, Mr. in Mrs. John Merhar, Mr. in Mrs. J. Perpar, Mrs. Mary Prištor, Mrs. Anna Zelle, dož. Mr. in Mrs. Zupančič, Mr. in Mrs. Joseph Tekavec, Norwood Rd., Mr. in Mrs. John Mosnik, E. 74 St., Mr. in Mrs. F. Mramor, E. 173 St., Mr. Al. Krnc, Frances in Mary Intihar, družina Mrs. R. Cimperman, E. 55 St., družina Mr. in Mrs. Mike Bambič, E. 55 St., Mr. in Mrs. Jezerinac, družina Mr. in Mrs. F. Telich, Mr. Anton Mlakar, Mr. in Mrs. Poje, Mrs. Agnes Mervar, Mrs. Frances Starce, Mr. in Mrs. J. Dudek, Mrs. Brezar, Schaefer Ave., Mr. in Mrs. J. Prebil, E. 68 St., Mr. Rudolph Prebil, Mr. in Mrs. Joseph Močnik, Mr. Joseph Speck, Mary Yatsko, Mr. in Mrs. Anton Gradisar, Mr. in Mrs. Gorup, Mrs. Dolence, Mrs. Katherine Selan, druž. Mrs. Mohorčič, Zora Petruška, Mrs. Schivitz, Mr. John Kodrič, Mr. Anton Kodrič, Mr. in Mrs. Radovsky, Mr. in Mrs. Anton Tramte, Mrs. Mary Mehle, Mrs. F. Tramte, Mrs. Perme, Mr. Mirko Otonicar, Mr. Jos. Ponikvar, Mrs. Prijatelj, Mr. in Mrs. Frank Ahlin, sosedje, podr. št. 6 SMZ, Dill Mfg. Co.

V denarju so prispevali Mr. in Mrs. M. Kolenc in Mrs. Mary Bradač.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so ga prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, ter so molili za mir in pokoj njegove duše; prav tako vsem, ki so na ta ali oni način kaj pomagali v tem tako žalostnem času.

Dalje iskrena hvala pogrebni zavodu Jos. Zele in sinovi za vzorno vodstvo pri pogrebu, ter vso poslugo, ki so jo nam dali.

Zahvala vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno.

Pokojni zapušča v starem kraju sestre Marijo Otoničar, Franciško Sernel, Ivano Mislej in več drugih sorodnikov. Več sorodnikov zapušča tudi tukaj v Ameriki.

Počivaj v miru, dragi soprog in oče vse dotlej, dokler nas vseh ne zbudi angelska tromba na oni Poslednji dan, ko bo konec vsega, kar je zemeljsko, a bo pa novo življenje v večnosti za vse one, ki Boga ljubijo. Bog daj, da bi bili takrat skupaj združeni na večno. Zato Ti kličemo:

Rahlo naj te zemlja krije,
spavaj, dragi, prav sladko,
luč nebeška naj ti sije,
Jezus naj plačnik Tvoj bo.

Zalujoči ostali:

ANNA PRIMOŽIČ, soproga

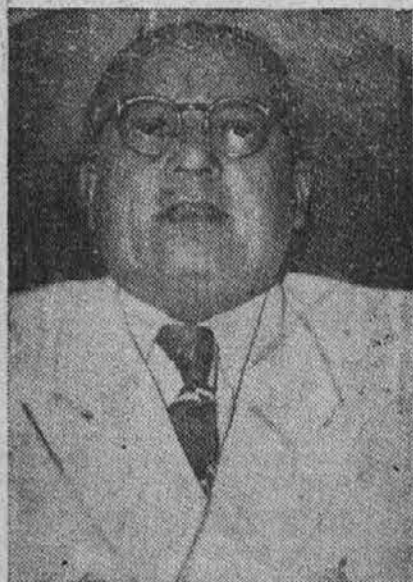
FRANK, sin

VERONIKA poroč. Tramte, hči

ALBINA PRIMOŽIČ, sinaha

JOSEPH TRAMTE, zet

Cleveland, Ohio, 14. januarja 1947.

REVOLT ENDS... Pres. Romulo Betancourt of Venezuela, as he announced the end of the revolt by conservative insurgents. He stated that the captured insurgents will be given a fair trial.

HONORED FOR LANDING SYSTEM... The Robert J. Collier trophy, nation's highest aviation award, was given to Dr. Luis W. Alvarez, 35, University of California physics professor, for his ground-controlled approach system, which guides radio-equipped planes.

OFFERS EYE TO VET... Robert W. Lincoln, Brockton, Mass., veteran, recently gave a touching example of bravery and generosity when he offered one of his eyes to Corp. Chester R. Perkins, Phoenixville, Pa., hopelessly blinded by German mine.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
17905 Grovewood Ave.
KENmore 8034

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029